

Öko-marslakók utazása

Játékvezetői útmutató az ACCESS társasjátékhoz

Négy marslakó testvér látogatott el a Földre: Da, De, Do és Du. Utazd velük körbe a világot, és segíts nekik megérteni a kérdések megválaszolásával, hogy mi történik a Föld ökoszisztémájával.



anthro polis

Jogi nyilatkozat

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Intézményi partner



**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**

Projekt partnerek

Ez a brosúra 2025-ben jelent meg az ACCESS projekt részeként, és a Le Partenariat által vezetett Erasmus+ projekt keretében finanszírozták.



A Le Partenariat ezt a brosúrát a következő partnerekkel együttműködésben készítette:

anthro p o l i s



jovesolides
JÓVENES HACIA
LA SOLIDARIDAD
Y EL DESARROLLO



ACCESS

Az „Aktív állampolgárság az egyenlőség, a fenntarthatóság és a szolidaritás érdekében” (ACCESS) projekt az Európai Unió Erasmus+ programja által finanszírozott kezdeményezés. A projektet három európai ország nem kormányzati szervezeteinek konzorciuma dolgozta ki, élén a francia Le Partenariat civil szervezetével.

A projekt célja, hogy a globális állampolgárságra nevelés révén, amely elősegíti a társadalmi kohéziót és a kölcsönös megértést, támogassa a hátrányos helyzetű fiatalok befogadását Európa-szerte.

Minden partner különböző fiatalok csoportjaival dolgozik. Az Anthropolis Egyesület a gyermekvédelmi szolgálatok által támogatott fiatalokkal, a Jovesolides a NEET-fiatalokkal (akik nem tanulnak, nem dolgoznak és nem vesznek részt képzésben), a Le Partenariat pedig a fogyatékkal élő fiatalokkal dolgozik együtt. A projekt hivatalosan 2022. november 16-án és 17-én indult a Le Partenariat – Centre Gaïa-ban.

A Le Partenariat a GAPAS-szal való együttműködés mellett döntött, amely szervezet számos támogató szolgáltatást kínál fogyatékossgal élő gyermekek és felnőttek számára, és 40 intézményt (IME, MAS, CNRHR stb.) irányít. Ez a partnerség lehetővé tette számunkra, hogy kapcsolatba lépjünk az inklúzió, az akadálymentesség és az állampolgárság kérdéseivel foglalkozó oktatókkal.

A 2022-től 2025-ig tartó projekt célja, hogy a fiatalokkal foglalkozó szakemberek számára kész oktatási tevékenységeket (társasjátékot), valamint egy globális állampolgárságra neveléshez szükséges és egy inkluzív mobilitási programok szervezéséhez szükséges eszközkészletet biztosítson.

Ez a füzet az ACCESS csapatok által kifejlesztett játékot mutatja be.



A 2030-as fenntartható fejlődési menetrend, amelyet az ENSZ valamennyi tagállama 2015-ben fogadott el, közös tervet nyújt bolygónk és az emberiség békéjének és jólétének biztosítására, most és a jövőben egyaránt.

Középpontjában a 17 fenntartható fejlesztési cél (FFC) áll, melyek sürgős cselekvésre szólítanak fel minden országot – fejlett és fejlődő országokat egyaránt – egy globális partnerség keretében. Elismerik, hogy a szegénység és más formájú nélkülözés felszámolásának együtt kell járnia az egészségügyi és oktatási helyzet javítását, az egyenlőtlenségek csökkentését és a fenntartható gazdasági növekedést támogató, globális partnerségek előmozdítását célzó stratégiákkal, miközben kezelni kell az éghajlatváltozást és meg kell őrizni óceánjainkat, erdőinket és biológiai sokféleségünket.

Forrás: <https://sdgs.un.org>

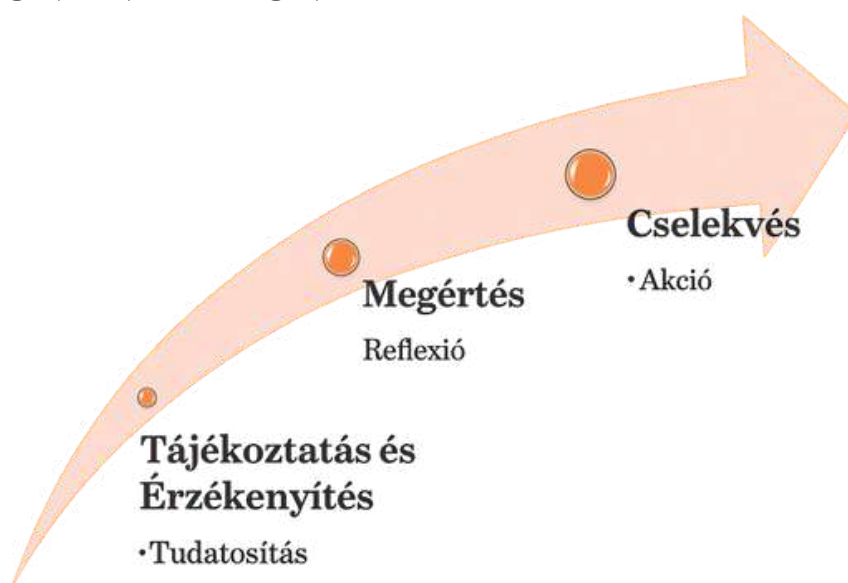
A globális állampolgárság és a nemzetközi szolidaritásra nevelés megközelítése

A globális állampolgárság és a nemzetközi szolidaritásra nevelés célja az a szemléletformálás, ami ahhoz szükséges, hogy egyénileg és kollektíven is hozzájáruljunk egy igazságos, egymást támogató és fenntartható világ létrehozásához (forrás: Educasol). A tanulási folyamat három részre oszlik:

TÁJÉKOZOTTSÁG ÉS A TUDATOSSÁG NÖVELESE – mely segít abban, hogy megértsük saját életünk és a világ más részein élő emberek életének kölcsönös függését, a globalizált világ összefüggéseit. Ennek része az éghajlatváltozással és annak hatásaival kapcsolatos tények ismerete.

MEGÉRTÉS – Az éghajlatváltozással kapcsolatos szemléletváltozás együtt jár hozzáállásunk változásával, készségeink fejlesztésével. Az új ismeretek találkoznak egyéni értékrendszerünkkel, és előmozdítják az együttműködést, a szolidaritást és a felelősségérzetet mások és a bolygónk iránt. A játék során a résztvevők környezeti és társadalmi problémákról tanulnak, elgondolkodnak saját, életmóddal kapcsolatos, mindennapi döntéseiken. Ezáltal hogy jobban megértik a világot, az emberiség globális kihívásainak kontextusát és fejlesztik kritikus gondolkodásukat.

CSELEKVÉS – aktívan keresni annak a lehetőségét, hogy tegyünk a bolygónként. Akár helyi (iskolában, közvetlen környezetünkben, településünkön), akár nemzetközi szinten, hogy ezáltal is megéljük, mindannyian felelősek vagyunk a bolygó jövőjéért megéljük.



Öko marslakók útja

Segíts Da, De, Do és Du-nak bejárni a világot, és megérteni, mi történt a bolygónkkal az elmúlt száz évben. Válaszold meg a kérdéseket miközben együtt felfedezitek a kontinenseket egy világkörűli utazáson.

Aki hamarabb körbeér, az nyer!

A játék alapja: Négy csapatra osztva, minden résztvevői csoport egy-egy különböző marslakót képvisel. A játékosok csapatonként felváltva válaszolnak a kérdésekre, és így utaznak körbe a világon. A játék végén a csapatok együtt gondolkodnak el a klímaváltozásról és annak világszerte gyakorolt hatásairól.

Célcsoport:

- Felsőtagozatos tanulók
- Középiskolások
- Enyhe értelmi fejlődési rendellenességgel élők

Játékidő:

Egy - másfél óra

Pedagógiai célok:

A játék végére a résztvevők képesek lesznek:

- Felismerni a világ tájait (kontinensek, sarkok, kultúrák)
- Megérteni az éghajlatváltozás okait és következményeit
- Megoldási lehetőségeket javasolni az éghajlatváltozás elleni küzdelemre



Öko marslakók útja

Felkészülés

Ahhoz, hogy ezt a társasjátékot használni tudják, a résztvevőknek már rendelkezniük kell bizonyos ismeretekkel a kontinensek elhelyezkedéséről és az éghajlatváltozásról.

Amennyiben ezek a többnyire földrajzhoz kötődő ismeretek hiányozhatnak, javasoljuk, hogy ezekről a témákról tartson bevezető előadást.

Előkészítettünk egy bevezető anyagot a kontinensekről, amely a következő elemeket tartalmazza: a kontinens legismertebb országai; a kontinensen található különböző tájak; a területen leggyakrabban előforduló természeti katasztrófák.

Ezek a segédanyagok arra szolgálnak, hogy végigkísérjék a résztvevőket a tevékenység során, és segítsék őket jobban megérteni a világ egyes régióival kapcsolatos kérdéseket.

Használhatóak továbbá a vita és reflexió ösztönzésére vagy a válaszok irányítására patthelyzet esetén. Igazítsa őket a fiatalok életkorához, megértési szintjéhez vagy speciális igényeihez, hogy minden résztvevő aktívan és egyenlő esélyekkel vehessen részt a tevékenységben.



Öko marslakók útja

A társasjáték

Javaslat a terem berendezésére (tetszés szerint állítsa össze, ez csak egy példa).



Öko marslakók útja

Szükséges kellékek:

- * Játéktábla
- * 1db kocka
- * 4 játékfigura (a négy marslakóként)
- * 124 kérdéskártya és 6 kontinenskártya (kontinensenként szétosztva)

Összeállítás:

1. Helyezze a játéktáblát egy asztalra a szoba közepén.
2. Üljön mind a négy csapat a saját asztalához, melyek a játéktáblát tartalmazó központi asztal körül helyezkednek el.
3. Keverje meg a kérdéskártyákat, és helyezze őket külön halmokba az egyes kontinensek és a sarkok (Északi/Déli) szerint.
4. Minden csoport/játékos kiválaszt egy figurát, és elhelyezi azt a kiindulási ponton.



Öko marslakók útja

Bevezetés

- Kérdezze meg a fiatalokat a kontinensek elhelyezkedéséről.
- Határozzák meg közösen az éghajlatváltozás fogalmát.

Játékszabály

„Négy csapatra osztunk benneteket. Minden csoport egy marslakót képvisel. Egy óriási Föld alakú táblán kockával dobva mozogtok.

Minden alkalommal, amikor a narancssárga négyzeteken álltok meg, egy kérdést kell megválaszolniatok csapatként, és csak akkor haladhatok tovább, ha a válasz helyes.

Többször is találkozni fogtok kék négyzetekkel. Ezek biztonságos helyek, ahol semmi sem történik.

Végül rózsaszín mezőkkel is találkozni fogtok. Ezek teleportációs helyek, ahol az Északi- vagy Déli-sarkra kell utazniatok, és egy kérdésre válaszolniatok.

Ahogy haladtok a táblán, kontinenshatárokat fogtok átlépni. Amikor egy csapat átlép egy másik kontinensre, közösen felolvassuk az adott kontinenskártyát.”



Öko marslakók útja

A játékvezető olvassa fel a Marslakók történetét a résztvevők számára.

Marslakók története – Bevezető

“Nagyon izgatottak voltak! Da, De, Do és Du, a négy boldog marslakó testvér végre leszállt a Földre.

Évekig olvastak a Földről nagyszüleik naplójában. Hosszasan elemezték a természet és a különös emberek leírását, és magukba szívták a lapokba hajtogatott fényképek hangulatát. Nagyszüleik az 1920-as és 30-as években többször is jártak a Földön, különböző helyszíneket bejárva.

Egy helybe különösen beleszerettek, egy közepes méretű szurdokba, viszonylag közel a spanyolországi Valenciához. „A kristálytisztá hideg víz, amely a hegyről lefolyik – olvasható a naplóban –, varázslatos friss levegőt hoz, oxigénnel és reménnyel táplálja a sűrű növényzetet.” A Marson a víz sosem kristálytisztá, és semmi növényzet nincs, így ez a leírás igazán lenyűgözte a testvéreket és megmozgatta a fantáziájukat.

Ezt az utazást a legapróbb részletekig megtervezték a naplókban talált információk alapján, és úgy programozták, hogy űrhajójuk ugyanabban a szurdokban fog landolni, ahol nagyszüleik számos napot és éjszakát töltöttek a Földön.

Az izgalom azonban gyorsan átváltott döbbenetté, sőt, rémületté. Ahogy kiléptek az űrhajóból, nagyon keveset találtak abból, amit a nagyszüleik leírtak. Az előttük elterülő táj inkább hasonlított a Mars ellenséges sivatagjaira, mint arra, amit a nagyszüleik „Paradicsomnak” neveztek. A víz eltűnt. A kiszáradt szurdokot részben építési törmelékkel szennyezték be, részben pedig bányászati célokra használták. A nap kegyetlenül sütött, a hőmérséklet elviselhetetlen volt, és szinte nem maradt növény, ami alá elbújhattak volna: a gazdag növényzet a vízzel együtt eltűnt.

Miután újra ellenőrizték a koordinátákat, és meggyőződtek arról, hogy jó helyen járnak, a marsi testvérek elhatározták, hogy utánajárnak, mi történt a Földdel az elmúlt 100 évben, és hogyan veszett el a Paradicsom. Így hát világ körüli útra indultak. Hogy egy kis játékosságot csempésszenek az útjukba, úgy döntöttek: szétválnak, és megnézik, ki teszi meg gyorsabban az utat.”



Öko marslakók útja

A játékvezető számára

Minden csapatból egy játékos kockával dob, hogy eldöntsék, melyik csapat kezd. A legmagasabb számot dobó csapat kezdhet majd.

A csapatok felváltva játszanak. Vegyük példának a Da csapatot. Kockával dobnak, és a kockán szereplő számmal előrehaladnak. Ha narancssárga jelre lépnek, a játékvezető felolvassa a csapat által elfoglalt mezőhöz tartozó kérdést. A csapat közösen válaszol a kérdésre. Ha a válasz helyes, a csapat két mezővel előrehalad. Ha a válasz helytelen, egy másik csoport/játékos válaszolhat. Ha helyesen válaszolnak, akkor a másik csoport/játékos két mezővel előrehalad.

Miután a többi csapat befejezte a játékot, a Da csapat újra kockát dob, és egy kék mezőre áll. Semmi sem történik. A következő körben a Da csapat átlép egy kontinenshatárt. Minden csapatnak meg kell hallgatnia az új kontinens bemutatását. A csapat a piros mezőre érkezik. Ebben az esetben vagy Északi-sarkra vagy Déli-sarkra vonatkozó kérdésre kell válaszolniuk, attól függően, hogy melyikhez vannak közelebb.

Az a csapat nyer, mely leghamarabb körbeér a Földön. A játékvezető kihirdeti a rangsort.



Öko marslakók útja

Lezárás

Olvassa fel a marslakók búcsú levelét.

Marslakók története – Búcsú

Da, De, Do és Du együtt tértek vissza az űrhajójukhoz, amely türelmesen várakozott a dél-spanyolországi száraz szurdok közelében, amely egykor a nagyszüleik kedvenc helye volt.

Mindegyikük megosztotta a többiekkel, amit fölfedezett. A verseny szórakoztató volt, de jobban érdekelte őket az összegyűjtött tudás, mint az elsőség. Sötétedésig történeteket meséltek egymásnak, meg arról beszélgettek, hogy az emberek mennyire bonyolulttá teszik a dolgokat, miközben nagyon is világosnak tűnik, hogy mit kellene tenniük: abba kell hagyniuk a bolygó pusztítását, hiszen az az egyetlen otthonuk.

De nem utálták meg az embereket. Ellenkezőleg: most, hogy már látták, milyen veszély fenyegeti az éghajlatukat, és megismerték a valóságot, még jobban törődtek velük. Ezért úgy döntöttek: hátrahagynak egy levelet, hogy minden ember elolvashassa. A levélben ez állt:



Öko marslakók útja

Lezárás

Kedves Emberek!

A Marsról jöttünk, és megrémít bennünket a Földön uralkodó helyzet. Féltjük a természetet és féltjük az életeteket. Nem tudunk mindent rólatok, de eleget láttunk.

Arra kérünk benneteket, hogy fontoljátok meg a következőket:

- Gondoskodjatok arról, hogy az egész világ összefogjon a bolygó megmentéséért. (GLOBÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS)
- Hagyjatok fel az olyan dolgok gyártásával, amelyek nem létfontosságúak az emberek számára, és fölöslegesek is ilyen mennyiségben. Csak azt termeljétek, amire valóban SZÜKSÉG van, és nem azt, ami „KELL” (FOGYASZTÁS).
- Termeljétek egészséges élelmiszert, hogy az egész világot etetni tudjátok, ahelyett, hogy túltermeltek a gazdagoknak, miközben a szegények éhesek maradnak. (TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG).
- Vegyetek példát az űrhajónkról, és használjátok a Nap és a gravitáció erejét, a természet más erőivel együtt. (HAGYJÁTOK ABBA AZ ÜZEMANYAGOK ELÉGETÉSÉT!)
- Ha elolvastátok ezt a levelet, mutassátok meg legalább 10 másik embernek! Terjesszétek az üzenetet! (OKTATÁS, CSELEKVÉS).

Szeretettel,
Da, De, Do és Du



Öko marslakók útja

Lezárás

A játék lezárásaként tegyen fel néhány kérdést a résztvevőknek, hogy áttekintsék a játék során szerzett ismereteket és megerősítsék, mi mindent tanultak.

- Melyek a különböző kontinenseken megfigyelt éghajlatváltozás fő okai?
(Példák: szennyezés, erdőirtás, fosszilis tüzelőanyagok túlzott használata, intenzív mezőgazdaság...)
- Milyen következményeket azonosítottak a világ különböző részein?
(Példák: tengerszint emelkedése, aszály, tűzvészek, viharok, fajok kihalása...)
- Minden országot ugyanúgy érint a probléma? Miért sebezhetőbbek egyes régiók? (Példák: gazdasági egyenlőtlenségek, infrastruktúra hiánya, már eleve szélsőséges éghajlat...)
- És ti, földlakók, mit tehettek a saját szinten a klímaváltozás elleni küzdelem érdekében? (Példák: környezettudatos mindennapi magatartás, a környezetben élők segítése, hogy ők is környezettudatosabbak legyenek, kevesebb fogyasztás...)



Öko marslakók útja

Játékanyagok

További információ és játék részlet
letölthető innen:

